

Somló 17

FÖLDÜGYI ÉS IGAZGATÁSI RENDELKEZÉSEK

Budapest, 1968. június 15.

9.szám

A MEM Országos Földügyi és Térképészeti Hivatal vezetőjének

9/1968. OFTH Tk.számú

r e n d e l k e z é s e

a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és egyéb szervek használatában levő földek tulajdoni viszonyának az 1967.évi IV.törvény alapján történő rendezéséhez kiadott Utmutató kiegészítéséről.

Az 1967.évi IV.törvény /a továbbiakban: földtörvény/ végrehajtásával kapcsolatban eddig elvégzett munkálatok során több olyan eljárási kérdés vetődött fel, amelyek a jogszabályokban és az Utmutatóban foglaltakon túl további iránymutatást tesznek szükségessé.

A jelenleg folyó munkálatokkal összefüggő ilyen kérdésekben a feladatok egységes végrehajtása érdekében a következő irányelvek szerint kell eljárni:

I.

A nagyüzemi használatban levő földek számbavételével kapcsolatos kérdések

1. A haszonélvezettel terhelt földek számbavétele

A földrendezés alkalmával a haszonélvezettel terhelt földet általában a tulajdonos egyéb földjével együtt vették számba; ezért a haszonélvező neve és a haszonélvezetében levő föld adatai sem a számbavételi munkarészekben, sem a részaránykimutatásban nem szerepelnek. A termelőszövetkezetek által elkészített tagnévsorok /Utmutató 114-155, 209-213. oldal/ sem tartalmazzák a haszonélvezetre vonatkozó adatokat. Mivel a termelőszövetkezeti használatban levő, haszonélvezettel terhelt föld nem kerülhet termelőszövetkezeti tulajdonba, a haszonélvezeti jog fennállását a számbavétel során a következők szerint kell tisztázni:

a/ A haszonélvezetre jogosult nevét és a haszonélvezettel terhelt föld területét a tulajdoni viszonyok tisztázására vonatkozó előírások szerint /Utmutató V.fejezet A/ pont, 125-130. oldal/ a telekkönyvi, illetőleg a földnyilvántartási munkarészek alapulvételével kell megállapítani.

b/ Ha a belterületi és zártkerti földrészekre vonatkozóan a telekkönyvi betétek, a külterületi földrészekre vonatkozóan pedig a földnyilvántartási munkarészek /birtokiv, részaránykimutatás/ nem tüntetik fel a haszonélvezeti jogot, a tagnévsorba, illetőleg részaránykimutatásba felvett valamennyi - a bizottság tudomása szerint - özvegy személy /tsz-tag, földjáradékra jogosult idős személy, kívülálló/ vonatkozásában, szükség esetén személyes meghallgatás útján, meg kell állapítani, hogy a termelőszövetkezet közös használatában levő földek közül kinek a tulajdonában levő és mekkora területű földre vonatkozóan áll fenn a haszonélvezeti jog. Az érvényben levő jogszabályok értelmében ugyanis a túlélő házastársat /ideértve a férjet is/ általában törvényes haszonélvezeti jog illeti meg a meghalt házastárs vagyonára. Egyes esetekben kivételek is vannak az általános szabály alól /ha a házastárs az örökös; ha lemond a haszonélvezeti jogról; ha végrendelettel kizárták a haszonélvezetből; a túlélő életársat is megillető haszonélvezeti jog esetén stb./. Ezért a haszonélvezeti jog fennállása csak akkor ismerhető el, ha azt az érdekelt okirattal /hagyatékátadó végzés, telekkönyvi betétmásolat, szemle, vagy végzés/ igazolja.

c/ A haszonélvezeti jog fennállásának vizsgálata alkalmával figyelemmel kell lenni arra, hogy egyrészt a tagnévsorban, vagy a részaránykimutatásban fel nem tüntetett özvegynék, vagy idős személynek is lehet haszonélvezeti joga a termelőszövetkezet használatában levő földre vonatkozóan, másrészt a haszonélvezeti jog nemcsak hagyatékkal kapcsolatban jöhet létre, hanem szerződésben is kiköthető /pl. ajándékozási, eltartási, stb. szerződés/. Amennyiben ilyen eset a bizottság tudomására jut, a vonatkozó okirat alapján a haszonélvezeti jogot figyelembe kell venni.

d/ Ha a bizottság tudomására jut, hogy a haszonélvezeti jog időközben megszűnt, a megszűnést a földnyilvántartási munkarészekben változásként át kell vezetni. Az átvezetés alapjául a haszonélvezeti jogról való lemondás esetén a lemondásról szóló nyilatkozat, a haszonélvező halála, illetőleg az özvegyi jogon haszonélvező újbóli házasságkötése esetén pedig a bizottság által felvett külön jegyzőkönyv szolgál, amelyben a bizottság az elhalálozás, illetőleg a házasságkötés tényét rögzíti.

e/ A haszonélvezettel terhelt földről - a tulajdonos egyéb földjeitől elkülönítve - külön adatlapot kell készíteni, amelyen a tulajdonos neve alatt "haszonélvező" megjelöléssel a haszonélvező nevét és pontos címét is

fel kell tüntetni. Az adatlapon - függetlenül attól, hogy a tulajdonos személy szerint melyik tulajdoni csoportba /tsz-tag, kívülálló, stb./ tartoznék - a II/C megjelölést kell feltüntetni. Amennyiben a hasznélvezőnek saját tulajdonában levő földje is van, arról is külön adatlapot kell készíteni és azon nem a hasznélvezői, hanem a tulajdonosi kategóriának megfelelő tulajdoni csoportszámot kell feltüntetni.

f/ A hasznélvezettel terhelt földek adatait - a II/C megjelöléssel ellátott adatlapok alapján - a 2.számú kimutatás II/C csoportjába a következők szerint kell bemásolni:

- A hasznélvezők nevét ABC sorrendben, külön sorszám alatt, területi adatok nélkül kell feltüntetni.

- Az egyes hasznélvezők neve után sorszám nélkül a föld tulajdonosának /-ainak/ nevét és tulajdoni részarányát az adatlapon részletezett művelési ágak szerint a rovatozásnak megfelelően kell bejegyezni.

- Az egyes hasznélvezők hasznélvezetében levő földek együttes területi és kataszteri tiszta jövedelmi adatait az utolsóként bejegyzett tulajdonos adataival egy sorban, a kimutatás 10-11. rovataiban kell feltüntetni.

2. Társtulajdonosok tulajdoni részarányának megállapítása

A földrendezések alkalmával előfordult, hogy a társtulajdonosok közös, vagy egyes személyek kizárólagos tulajdonát képező földeket a belépő termelőszövetkezeti tag földjével együtt kezelték, annak nevében egy tételben vették számba. Mivel a tulajdoni viszonyok pontos tisztázása elengedhetetlen annak megállapításához, hogy a földtörvény alapján mely földek kerülnek termelőszövetkezeti tulajdonba, ilyen esetben az alábbi feladatokat kell elvégezni:

a/ A bizottsági eljárás alatt, vagy azt követően - legkésőbb a termelőszövetkezeti tulajdonba kerülő földekre vonatkozó határozat meghozataláig - a részaránykimutatás, illetőleg a 2. és 3.számú kimutatás adatai ellen előterjesztett jogos és okirattal igazolt észrevétel, panasz esetén a tulajdonos személyére és tulajdoni részarányára vonatkozó adatok helyesbitése érdekében javaslatot kell készíteni és azt határozathozatal végett a föld fekvése szerint illetékes járási /városi, városi kerületi/ tanács vb. elnökéhez elő kell terjeszteni /: 134068/1967.OFTH számú rendelkezés III/2.pontja :/. Törekedni kell arra, hogy a földrendezési határozat esetleges módosítására ne esetenként külön-külön, hanem lehetőleg egy összefoglaló határozattal kerüljön sor.

b/ Ha a részaránykimutatás adatai ellen benyújtott észrevétel elírás, vagy számszaki hiba kijavítására vonatkozik, továbbá ha az eljárás során állapít meg a bizottság ilyen jellegű hibát, azt a részaránykimutatásban, az adatlapon, valamint a 2. és 3. számú kimutatásokban helyesbiteni kell. Ilyen esetekben külön jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben a helyesbitendő tételeket - a régi és új adatokkal és rövid indokolással - külön sorszám alatt kell feltüntetni. A helyesbités alapján szolgáló jegyzőkönyvet változási okiratként kell kezelni.

Elírási, vagy számszaki hibának minősül a megfelelő okirattal /pl. hagyatékátadási végzés/, vagy a földnyilvántartási munkarészek /pl. birtokiv/ adataival igazolható névelírás, a részarány területének és kataszteri tiszta jövedelmének elírása, illetőleg téves kiszámítása, a részaránykimutatás készítése alkalmával történt másolási, vagy összegezési hiba, változások átvezetése alkalmával történt másolási, elírási, vagy számszaki hiba.

Példák: 1. A részaránykimutatás 26. tétele alatt Veréb Vencel részarányát 1 kat.hold 986 n.ölről 1 kat.hold 896 n.öltre kell helyesbiteni. A hiba oka számelírás.

2. A részaránykimutatás 93. tétele alatt Rigó Róbert részarányára vonatkozó aranykoronát 13 K 26 f-ről 14 K 26 f-re kell helyesbiteni. Összeadási hiba.

3. A részaránykimutatás 113. tétele alatt Balaton Bálintné Pataki Paula nevét Pataki Pálmára kell helyesbiteni.
Névelírás.

/Az 1. és 2. számú példa esetében a részaránykimutatás végösszegét is, az 1. számú példa esetében pedig a részaránykimutatás II. részének tárlati eredményét is helyesbiteni kell. A helyesbitést az adatlapon, továbbá a 2-3. számú kimutatáson is végre kell hajtani./

c/ Ha a földrendezés során készített számbevételi munkarészek /adatlap, 1. számú kimutatás/ a tényleges helyzetnek megfelelően tartalmazzák a termelőszövetkezeti használatba adott földekre vonatkozó tulajdoni viszonyokat, a részaránykimutatásban viszont a termelőszövetkezeti tag által bevitt földterület - a tulajdonosok feltüntetésével - a tag néven összesítve szerepel, a részaránykimutatás adatait a b/ pontban foglaltakhoz hasonlóan - jegyzőkönyv felvétele mellett - téves felvétel címén helyesbiteni kell. Az ilyen helyesbités miatt a földrendezési határozat módosítására előterjesztést tenni nem kell, mert a határozatilag jóváhagyott földrendezési munkarészek helyes adatokat tartalmaznak. Amennyiben a helyesbitendő adat időközben már megváltozott, a változás után érvényes adatoknak megfelelően kell a helyesbitést végrehajtani.

3. A termelőszövetkezet 1957 előtt földrendezett területére vonatkozó tulajdoni részarányok megállapítása

A mezőgazdaság átszervezésével kapcsolatos földrendezések során a termelőszövetkezetek 1957 év előtt kialakított nagyüzemi területét egy öszszegben, a tulajdonosok megjelölése nélkül kell^{ett} számbavenni. A részaránykimutatás elkészítésénél a tulajdonosokat - néhány esetben - nem vették figyelembe, tulajdoni részarányukat a "Magyar Állam" tulajdoni részarányával együttesen tüntették fel a részaránykimutatásban. A bizottsági eljárás során ilyen esetben a részaránykimutatást az 1957. évi 10. számú tvr. végrehajtása alkalmával készített kimutatás III. részének változás utáni oldalán bejegyzett tulajdoni adatok alapján, illetőleg azokból kiindulva a Magyar Állam részarányának terhére - módosítani kell. Ha állami részarány nincs, a helyesbítés eredményeként a birtokiv és a részaránykimutatás közötti területkülönbséget a birtokivra vezetett záradékban igazolni kell.

Ha időközben megszűnt az a termelőszövetkezet, amelybe a földterületet az érdekelt tulajdonosok bevitték, a helyesbítést a jogutód termelőszövetkezet részaránykimutatásában kell végrehajtani. /A tulajdonosok feltüntetésére vonatkozó rendelkezések: 102/1957. /T.3./ÁFTH sz. utasítás II. fejezet 2/d; 3/, valamint 6/ pontja; a 114/1959. /T.16./ÁFTH sz. utasítás III. fejezet 2/ pontja./

4. Számbavétel le nem tárgyalta hagyaték esetén

Az Utmutató II. rész 7. fejezet b/ pontjában /133. oldal/ foglaltak szerint, ha a tulajdonos meghalt és a hagyaték még nincs letárgyalva, az örökhagyó személyére vonatkozó tulajdoni csoportjelzést kell alkalmazni. Tekintettel arra, hogy az eddigi tapasztalatok szerint a vártnál lényegesen nagyobb számú le nem tárgyalta hagyaték van és a hagyatéki tárgyalások lefolytatása hosszabb időt vesz igénybe, a megváltási ár bírói letétbe helyezésével járó - sok esetben felesleges - adminisztráció elkerülése érdekében a következők szerint kell eljárni.

a/ Ha a föld tulajdonosa meghalt, de az örökösök a hagyatékátadó végzést felmutatni nem tudják /a hagyaték még nincs letárgyalva/, az adatlapon tulajdonosként az örökhagyó nevét "örökösei" megjegyzéssel kell feltüntetni. Ezeket az adatlapokat a 2. számú kimutatás I/A tulajdoni csoportjába - a termelőszövetkezeti tagok után - külön oldalon kezdve, 1-gyel kezdődő sor számmal kell bejegyezni. A hagyaték tárgyát képező /az örökhagyó tulajdonában volt területeket az I/A tulajdoni csoporton belül külön is összesíteni kell.

b/ Az I.számú zárójelentés "I/A Tsz tagja" című sorába a 2.számú kimutatás I/A tulajdoni csoportjában felvett termelőszövetkezeti tagok, valamint örökhagyók együttes számát és tulajdonát képező területek adatainak együttes végösszegét kell bejegyezni. Az örökhagyók számát és a tulajdonukban volt földek összes területi és kataszteri tiszta jövedelmi adatait az I.számú zárójelentés hátoldalának bal felső szélén külön is fel kell tüntetni.

Példa: Örökhagyók száma 27; területe 45 kh; kat.tiszta jövedelme 380⁰⁰ K.

5. A földtulajdon elismerése korábbi szerződések alapján

A termelőszövetkezet használatába került földek tulajdoni viszonyainak tisztázása során problémát jelent az olyan földek tulajdonának megállapítása, amelyeket kívülálló, vagy termelőszövetkezeti tagok belépésük előtt az ingatlanforgalomra vonatkozó szabályok mellőzésével eladtak, vagy elajándékoztak /pl. az adásvételi szerződést hatósági jóváhagyás végett az illetékes szervekhez nem mutatták be és ennél fogva a tulajdonjog változás telekkönyvi bejegyzésére nem kerülhetett sor/. Az ily módon megszerzett és használat címén termelőszövetkezetbe került földek jelenleg is a korábbi tulajdonosok /eladók/ nevére vannak nyilvántartva. A földtulajdon elismerésénél az alábbi szempontok irányadók:

a/ Ha a nagyüzemi földtulajdoni viszonyok felülvizsgálata során valaki korábbi jóvá nem hagyott adásvételi, ajándékozási, stb. szerződés alapján tulajdonjogának elismerését kéri, az eredeti szerződés bevonása mellett a bizottság tegyen javaslatot a tulajdonjognak a járási földhivatalnál történő rendezésére, illetőleg a szerződés hatósági jóváhagyására. A javaslatban fel kell tüntetni a földre és az eladó személyére vonatkozó, a b/ pont szerint előírt adatokat. Olyan esetben, ha több korábbi szerződés hatósági jóváhagyására van szükség, a bizottság a szerződéseket együttesen, a bizottság tagjai által aláírt közös javaslattal küldje meg a járási földhivatalnak.

b/ A járási földhivatal a termelőszövetkezeti használatban levő földekre fennálló elidegenítési tilalomra figyelemmel, csak olyan esetben hagyhatja jóvá a korábban kötött szerződéseket, ha az adásvétel időpontjában az eladó nem volt termelőszövetkezeti tag és a föld nem volt termelőszövetkezet használatában. A kérelmek elbírálásánál az érvényben levő ingatlanforgalmi szabályokat /1957.évi 10.számú tvr.10.§.; 3/1957. /II.3./FM sz. rendelet 12.§.1/ kell alkalmazni.

6. Egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezetek tagjai mezőgazdasági nagyüzemek haszonbérletében levő erdőinek számbavétele.

Az egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezetek tagjainak tulajdonát képező egyes erdőterületek azért kerülnek az erdőrendezés során mezőgazdasági termelőszövetkezet, állami gazdaság, vagy erdőgazdaság haszonbérletébe, mert az egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezet nem mondta ki a közös gazdálkodást az erdőkre, s ezért a tagjai tulajdonában álló erdők egyéni erdőknek minősültek. Felmerült, hogy az ilyen erdőkkel kapcsolatban miként kell értelmezni a földtörvény 33.§. /2/ bekezdésében és 34.§-ában foglaltakat.

A 36/1957. /X.11./Korm.számú rendelet 50.§-ából következőleg a termelőszövetkezeti csoport, a szakszövetkezet és a jogi személyként működő hegyközség csak az üzemszerű közös használatában levő külterületeket illetően azonos jogállású a mezőgazdasági termelőszövetkezettel a termelőszövetkezi földtulajdon megszerzése és tartalma szempontjából. A tagok tulajdonát képező egyéb területeikre az egyéni gazdálkodókra érvényes szabályok az irányadók. A mezőgazdasági termelőszövetkezet haszonbérletében levő ilyen erdők tehát a kívülállókra vonatkozó szabályok szerint a földtörvény alapján termelőszövetkezeti tulajdonba, az állami gazdaságok és erdőgazdaságok haszonbérletében levő ilyen erdők pedig állami tulajdonba kerülnek.

7. Termelőszövetkezeti tagok erdőgazdasági haszonbérletben levő erdőinek számbavétele.

Több bizottság felvetette, hogy mi történjék azoknak az egyéni tulajdonosoknak az erdőtörvény alapján erdőgazdasági haszonbérletbe került erdeivel, akik időközben termelőszövetkezetbe léptek. Alkalmazható a földtörvény 34.§-a /állami tulajdonba vétel/ abban az esetben is, ha a termelőszövetkezet ugyanabban a községben van, ahol az erdőgazdaság?

A mező- és erdőgazdasági nagyüzemek földtulajdoni viszonyai erdők esetében is csak az erdőterületrendezés óta termelőszövetkezetbe történt belépések figyelembevételével tisztázhatók. Állami tulajdonba az erdőterületrendezés óta belépett termelőszövetkezeti tagoknak csak azok az állami gazdaság, vagy állami erdőgazdaság haszonbérletében levő erdők kerülhetnek, amelyek nem adhatók termelőszövetkezeti használatba /a termelőszövetkezet a területet annak elhelyezkedése, vagy egyéb okból nem tudja átvenni/. Ha a termelőszövetkezeti tagok eddig haszonbérelt erdőterületének átadására lehetőség van, azt az állami gazdaság, vagy állami erdőgazdaság területéből műszakilag elkülönítve, a tulajdonjog változatlanul hagyása mellett, termelőszövetkezeti használatba kell adni. Ellenkező esetben a földtörvény 34.§-a szerint kell eljárni.

8. Méterrendszerű területi adatok átszámítása

Egyes községekben /városokban/ a földnyilvántartási munkarészek méterrendszerű területi adatokat tartalmaznak. Tekintettel arra, hogy a földtörvény végrehajtásának eredményét tartalmazó munkarészek /2-3.számú kimutatás/ általában gazdasághatárosan készülnek, a méterrendszerű területi adatokat - az Utmutató Második részének V.fejezet A/6 pontja /131.oldal/ értelmében - ölrendszerű adatokra kell átszámítani. Az egyes esetekben rendkívül sok időt igénylő átszámításokat a következők szerint kell végrehajtani.

a/ Ha a termelőszövetkezetnek /állami gazdaságnak stb./ az üzemi központja szerinti község határán kívül - más községben - aránylag sok földterület van használatában /pl. községenként 50 földrészletnél több/ és az érintett községben a területi adatok méterrendszerben vannak nyilvántartva, a megyei földhivatal vezetőjének külön engedélye alapján az érintett községre vonatkozóan igazgatási határos 2-3.számú kimutatás készíthető, méterrendszerű területi adatokkal. A kimutatások összesítéséről azonban főösszesítést kell készíteni, amelyben az egyes tulajdoni csoportok területi végösszegét ölrendszerű adatokkal kell feltüntetni. Ugyancsak ölrendszerű területekkel kell elkészíteni a zárójelentést is. Ha a termelőszövetkezet más községben kevés földrészletet használ, az átszámítást továbbra is földrészletenként /művelési áganként/ kell elvégezni.

b/ Amennyiben a termelőszövetkezet /állami gazdaság stb./ üzemi központja szerinti község földnyilvántartási munkarészeiben méterrendszerű, más községekben pedig ölrendszerű területi adatok szerepelnek, külön 2-3.számú kimutatást kell készíteni méterrendszerű adatokkal az üzemi központ szerinti községben használt földekről, a más községekben használt földekről pedig ölrendszerű területi adatokkal egy összevont 2., illetőleg 3.számú kimutatást kell készíteni. A 2.számú kimutatás végösszesítését és a zárójelentést ebben az esetben is ölrendszerű adatokkal kell elkészíteni.

II.

A termelőszövetkezeti, illetőleg állami tulajdonba
kerülő földek utáni egyes térítések megállapítása

1. A termő szőlő, illetve gyümölcsös esetén fizetendő térítés

A földtörvény szerint termő szőlő és gyümölcsösért az általánostól /az aranykorona 80-szoros forint összege/ eltérő magasabb /400-szoros szor-
natig terjedő/ térítést lehet megállapítani. A termő szőlővé, illetve gyü-
mölcsösé minősítésnek feltétele, hogy a kívülálló szőlője, gyümölcsöse
mind a bevitel időpontjában, mind a termelőszövetkezet tulajdonába kerülés
időpontjában is termő állapotban legyen. Az együttes feltételek valamelyi-
kének hiányában csak az aranykorona 80-szoros forint összegének megfelelő
térítést lehet megállapítani. Ez magában foglalja azt is, hogy magasabb té-
rítést akkor sem lehet megállapítani, ha a termelőszövetkezet olyan szőlő,
vagy gyümölcsös után fizetett haszonbért, amelyet időközben kivágott.

A kívülálló szőlőinek, gyümölcsösöknek termelőszövetkezeti haszná-
latba kerülése óta számos községben jelentős változások következtek be.
Több helyen a földrendezések során, vagy azt követő földcserek következté-
ben a bevitt szőlők, gyümölcsösök kikerültek a termelőszövetkezet haszná-
latából. Felvetődik tehát, hogy ilyen esetben melyik termelőszövetkezet,
vagy állami gazdaság kötelezhető a termő szőlő, vagy gyümölcsös után járó
megváltási ár fizetésére.

A földrendezések vagy a földcserek során az üzemek kölcsönösen el-
számoltak és egymás között rendezték az értékkülönbözetet. Ezért, ha a be-
vitelkor termő szőlő, vagy gyümölcsös jelenleg is ilyennek minősül - függet-
lenül, hogy az kinek a használatában van -, az általánosnál magasabb megvál-
tási árat az a termelőszövetkezet köteles fizetni, ahová a szőlőt, vagy
gyümölcsöst bevitték.

2. Művelés alól kivett földek utáni térítés megállapításához az arany-
korona kiszámítása

A termelőszövetkezeti tulajdonba kerülő, művelés alól kivett földe-
kért járó térítés megállapításánál a községben /városban/ előforduló leg-
alacsonyabb aranykoronás földet kell figyelembe venni /: 7/1967. /X.24./
MÉM számú rendelet 17.§-ának /2/ bekezdése/. Ezzel kapcsolatban az Utmutató
Második rész V. fejezet C.2.1. pontjában /138. oldal/ foglalt feladatokat a
következők szerint kell elvégezni:

a/ A kivett terület aranykorona értékét azzal a legkisebb kataszteri tiszta jövedelmi fokozattal kell kiszámítani, amelyik a község osztálykivonatában szerepel. Ennek érdekében a községi földkönyv címlapján feltüntetett kataszteri tiszta jövedelmi táblázat és a község érvényes osztálykivonatának összehasonlításával meg kell állapítani, hogy melyik "a községben előforduló legalacsonyabb aranykoronás föld". Az összehasonlítást a táblázatban található legalacsonyabb kataszteri tiszta jövedelmi fokozatu /legkisebb aranykorona értékű/ földdel kell kezdeni. Ha ilyen a községben nincs, akkor a táblázatban található második, harmadik, stb. legalacsonyabb kataszteri tiszta jövedelmi fokozatu földet kell az osztálykivonatban kikeresni.

Példá: A községi földkönyv címlapján feltüntetett kataszteri tiszta jövedelmi táblázat 5-8. osztályában a következő fokozatok találhatók:

Művelési ág	minőségi osztály			
	5.	6.	7.	8.
aranykorona érték				
szántó	7,20	4,80	2,80	1,40
rét	12,50	10,00	5,60	2,40
legelő	2,50	1,50	1,00	0,60
erdő	0,70	0,50	0,20	0,00

A táblázat szerint a becselőjárásban /osztályozási vidéken/ a "legalacsonyabb aranykoronás föld" a 7. minőségi osztályba tartozó erdő művelési águ föld. Ha a község osztálykivonatában 7. osztályu erdő szerepel, a művelés alál kivett terület megváltási árának kiszámításához kat. holdanként 0,20 aranykorona értékét /20 fillért/ kell figyelembe venni. Ha a község osztálykivonatában 7. osztályu erdőterület nem szerepel, akkor a következő legkisebb aranykorona értékű földet, a 6. osztályu erdőt, illetőleg annak aranykorona értékét kell a megváltási ár kiszámításánál alapul venni. Amennyiben a 6. osztályu erdő sem szerepel az osztálykivonatban, a táblázat adatai alapján a következő sorrend szerint kell az aranykorona értéket figyelembe venni: 8. oszt. legelő; 5. oszt. erdő; 7. oszt. legelő; 8. oszt. szántó; 6. oszt. legelő; 8. oszt. rét.

b/ A 2.számú kimutatásban feltüntetett művelés alól kivett területek aranykorona értékét ugyancsak az a/ pont szerint megállapított leg-alacsonyabb aranykoronás föld kataszteri tiszta jövedelmi fokozata alapján kell kiszámítani.

c/ Az I.számú zárójelentés nyomtatvány első részében a művelés alól kivett terület aranykorona értékét egész koronára kerekítve az egyes csoportoknak megfelelő sorban az "összesen" rovat mellett a nyomtatvány szélén kell feltüntetni.

d/ Az ország határa mentén fekvő egyes községekben előfordult, hogy a termelőszövetkezet használatába kerültek a határsávba tartozó olyan földek is, amelyekre vonatkozóan a föld megművelése tilos volt. Ezek a területek a földrendezés számbavételi munkarészeiben, valamint a földnyilvántartási munkarészekben művelés alól kivett területként szerepeltek. Mivel a termelési tilalom időközben megszűnt, ezeket a területeket nem szabad kivett területként kezelni, hanem az adatlapokon és a kimutatásokban "egyéb" művelési ág megjelöléssel kell feltüntetni, kataszteri tiszta jövedelmét pedig a termelési tilalmat megelőzően érvényben volt adatok alapján kell megállapítani.

III.

Zárójelentés elkészítése

Az I.számú Zárójelentés a földtörvény végrehajtásával kapcsolatos előkészítő munka számszerű végeredményét tükrözi, amelynek alapján gépi feldolgozás útján megyei és országos összesítő készül. Az eddigi tapasztalatok szerint a zárójelentés elkészítésével kapcsolatban az Utmutatóban és a jelen rendelkezésben foglaltakon felül az alábbiakat is figyelembe kell venni:

a/ A zárójelentés a gépi feldolgozás alapját képezi, ezért abban a számadatokat olvashatóan, áthúzás és javítás nélkül kell feltüntetni. A bejegyzett adatokat minden esetben számszakilag is ellenőrizni kell.

b/ A tulajdonosok számát a III/A tulajdoni csoportban annak megfelelően kell meghatározni, hogy a termelőszövetkezet hány legeltetési bizottságtól vett át területet, függetlenül attól, hogy a legeltetési bizottság a termelőszövetkezet üzemi központja szerinti, vagy más községben működött. Ha valamely legeltetési bizottság területét két, vagy több termelőszövetkezet megosztva vette át, azt mindegyik termelőszövetkezetnél figyelembe kell

yenni. A III/C tulajdoni csoportban /földalapi juttatás/ minden esetben egy tulajdonost kell feltüntetni, függetlenül attól, hogy a termelőszövetkezet esetleg több községben részesült földalapi juttatásban. A IV/A-B-C tulajdoni csoportban is minden esetben egy tulajdonost kell feltüntetni.

IV.

A földügyi dolgozók tájékoztatása végett a földtörvény végrehajtásával kapcsolatos egyéb jogszabályok és közlemények felsorolását, illetőleg ismertetését a rendelkezés mellékleteként megküldöm.

/t: 67479/1968. OFTH ikt.szám :/

Halász Péter s.k.

A kiadmány hitelével:

Hitel min.

Melléklet a 9/1968.OFTH Tk.számú rendelkezéshez.

1. A földtörvénnyel és végrehajtási rendeleteivel összefüggő, 1968.
június 1-ig megjelent jogszabályok és közlemények.

1967.évi 39.számú tyr.:
/MK XII.17-1 96.szám/

A polgári jog egyes szabályainak módosításáról.

5/1967. /XII.27./IM számú
rendelet:

A termelőszövetkezetek működésével és jogvitái-
val kapcsolatos egyes igazságügyi eljárási sza-
bályokról.

35/1967. /XII.28./PM
számú rendelet:

Az illetékekre vonatkozó jogszabályok módosítá-
sáról és kiegészítéséről.

MÉM Közlemény /MÉM.É.
1968.I.24-1 2.szám/:

Alapszabály-, ügyrend- és munkarend-minta a me-
zőgazdasági termelőszövetkezetek részére.

MÉM Közlemény /MÉM.É.
II.14-1 4.szám/:

A háztáji és a személyi földhasználattal kapcso-
latos egyes kérdések.

12/1968. /III.16./MÉM
számú rendelet:

Az illetményföld használatról.

32082/1968. /IM.III/2./
/Megküldve a földhiva-
taloknak az OFTH veze-
tőjének 1968.IV.3-1
5/1968.OFTH Tk.számú
rendelkezésével./

Tájékoztató a földtörvény végrehajtásának előké-
szítésével kapcsolatos telekkönyvi munkálatokról.

MÉM Közlemény /MÉM.É.
1968.ápr.10-1 12.sz./:

A termelőszövetkezeti törvény végrehajtásához
szükséges minták és nyomtatványok.

MÉM Közlemény /MÉM.É.
1968.ápr.18-1 13.sz./:

a/ A háztáji földbe be nem számítható terület
meghatározása.

b/ A tagok nyilvántartásából való törlés törvényes előfeltételeinek vizsgálata.

c/ Az öregség és munkaképtelenség megállapítása.

107/1968. /IK.4./IM
számu utasítás /MÉM.
É.máj.10-i 16.szám/:

1 telekkönyvátalakítási eljárás.

A Minisztertanács Tanácsszervek Osztályának Közleménye:
/Tanácsok Közlönye
1968.május 15-i 20.
számában; I.MÉM.É. 1968.
évi 18.számát is./

A hatósági bizonyítványok kiadásáról szóló 30-1/1968. /Tk.1./TO számu utasítás kiegészítéséről.

18/1968. /V.23./MÉM-
ÉVM együttes rendelet:

Egyes állami tulajdonban levő külterületi földek értékesítéséről, illetőleg haszonbérbeadásáról.

2. Erdőterületek értékelése

A mezőgazdasági nagyüzemek használatában levő erdők értékeléséről és térítési módjának megállapításáról a MÉM Erdészeti Hivatala f.évi április hó 3-án 46.097/1968.szám alatt az állami erdőrendezőiségek részére körlevelet adott ki, amelyet tájékoztatásul az OFTH a földhivatalok részére is megküldött.

3. Az illetékekről szóló jogszabályok módosításával kapcsolatos egyes eljárási kérdések

A 35/1967. /XII.28./PM számu rendelet 3.§-ában foglaltak szerint arra vonatkozóan, hogy a mezőgazdasági termeléssel élethivatásszerűen nem foglalkozó személy által megörökölt föld személyi vagy magántulajdonnak minősül-e, a járási földhivatal nyilatkozata az irányadó. A rendelet végrehajtásánál az állami közjegyzők, valamint a pénzügyi és földügyi szervek között véleményeltérés merült fel a tekintetben, hogy a járási földhivatal nyilatkozattételéhez szükséges adatok és igazolások beszerzése melyik szerv feladatkörébe tartozik. Ezért a Pénzügyminisztérium IX.ö. osztálya - az OFTH-val egyetértésben - 11.460/1968.szám alatt az ille-

tékes tanácsok vb. pénzügyi osztályai, valamint az illetékkiszabási és a forgalmazó-hivatalok részére - többek között - az alábbi tájékoztatót adta ki:

"Ha a hagyatékátadó végzés és mellékletei /hagyatéki leltár, hagyatéktárgyalási jegyzőkönyv, telekkönyvi szemle és kivonat, stb./ adataiból az állapítható meg, hogy mezőgazdasági termeléssel élethivatásszerűen nem foglalkozó személy öröklés útján földingatlan szerzett, az illetékkiszabó hivatalnak tisztáznia kell, hogy ebből mennyi a magántulajdonba és egyéni használatba kerülő, továbbá mennyi a személyi tulajdonba kerülő földterület, illetőleg ezeknek külön-külön kiszámított értéke. Ugyanis a 35/1967. /XII.28./PM sz. rendelet 3.§-a szerint kétszeres illetéket csak a magántulajdonba és egyéni használatba került ingatlan értéke után kell kiszabni.

A tulajdoni viszonyok megállapításánál az alábbiakat kell figyelembe venni:

Az 1967. évi IV. tv. 21.§-ának és a 36/1967. /X.11./Korm.sz. rendelet 31.§-ának rendelkezése szerint személyi földtulajdon belterületen, zártkertben és tanya körül lehet. Az ilyen földtulajdon mértékét a tv. 21. és 22.§-a, illetőleg a Korm.sz. rendelet 31.§-a szabja meg.

Az illeték kiszabása alkalmával tehát elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy az örökölt földek között van-e az előbbiek szerint személyi tulajdonnak minősülő földingatlan. Ha az örökséghez ilyen ingatlan nem tartozik, vagyis valamennyi föld magán-

tulajdonba kerülőnek tekintendő, értékük után kétszeres illetéket kell kiszabni.

Ha azonban a hagyatéki iratokból az derül ki, hogy az örökséghez személyi tulajdonnak minősülő ingatlan tartozik, az illetékkiszabó hivatalnak az örökös lakóhelye szerinti tanács adócsoportja útján kell tisztáznia, hogy az örökös személyi tulajdonu földdel rendelkezik-e már. Ha a törvényben, illetőleg a kormányrendeletben meghatározott mértékű személyi tulajdonu földje már van, az örökséghez tartozó belterületi, vagy zártkerti ingatlant is a magántulajdonban álló földekre vonatkozó szabály szerint kell illeték alá vonni. Ha azonban személyi tulajdona korábban szerzett ingatlannal nincs kielégítve, az örökölt ingatlant személyi tulajdonunak kell tekinteni és az ilyen ingatlan után az illetéket csak egyszeresen kell kiszabni.

A járási földhivatalnak a földtulajdon minősítésére vonatkozó nyilatkozatát csak abban az esetben kell kikérni, ha az illetékkiszabó hivatal által beszerzett adatok alapján megállapított minősítés tekintetében változik fel. Ehhez a 7/1967. /X.24./MÉM sz. rendelet 14.§-a szerinti "Igazolás"-t kell felhasználni. A házilag készült nyomtatvány a megyei földhivatal útján szerezhető be."